

Suunnitelma kasvatust keskustelujen, kurinpitotoimien ja rangaistusten käyttämisestä

Opetussuunnitelma korostaa positiivisen kasvatuksen näkökulmaa. Kasvatuksessa ja ohjaamisessa pyritään käyttämään positiivisia keinoja ja tukemaan näin myönteisten vuorovaikutussuhteiden kehittymistä oppilaiden välille sekä koulun aikuisten ja oppilaiden välille. Lähtökohtana on pyrkiä näin ennalta ehkäisemään rikkeiden ja ristiriitojen syntymistä. Aina se ei kuitenkaan riitä, sen vuoksi koulussa ovat käytössä myös kurinpitokeinot.

Opettajan suorittama puhuttelu esimerkiksi oppilaan huonosta käytöksestä heti tapahtuneen jälkeen on yleensä hyvä ja toimiva tapa. Opetusta häiritsevälle, muuten koulun järjestystä rikkovalle tai vilpillisesti menettelleelle oppilaalle voidaan määrätä perusopetuslaissa säädetty kurinpitorangeistus tai ojentaa häntä perusopetuslaissa tarkoitetuilla tavoilla.

Kurinpitokeinoja ovat:

- kasvatuskeskustelu
- siivous- ja korjausvelvoite
- oppilaan poistaminen luokasta lopputunnin ajaksi
- opiskelu-oikeuden epääminen loppupäiväksi ja tarvittaessa seuraavaksi päiväksi
- kotitehtävien suorittaminen koulun jälkeen
- jälki-istunto
- kirjallinen varoitus
- määräaikainen erottaminen.

Toimenpiteitä käytettäessä oppilasta on kohdeltava johdonmukaisesti, oppilasta ja huoltajaa kuullen ja tilannetajua noudattaen. Myös oppilaan ikä ja kehitystaso on huomioitava toimenpiteitä harkittaessa.

Kiusaaminen, häirintä ja väkivalta koulumatkalla (POL 29 §)

Koulun opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Koululla ei ole kuitenkaan toimivaltaa määrätä rangaistuksia koulumatkoilla sattuneista tapauksista.

Järjestyssäännöt eivät ole voimassa koulumatkalla.

Oppilaan velvollisuus korvata aiheuttamansa vahinko (POL 35 §)

Oppilaan velvollisuudesta korvata aiheuttamansa vahinko säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

- Vahingoista tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle
- Rehtori tai opettaja kirjaa

Oppilaan velvollisuus siivota tai järjestää koulun tiloja (POL 35 §)

Jos tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä, koulun opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan likaaman tai epäjärjestykseen saattaman koulun omaisuuden tai tilan.

Tehtävä tulee suorittaa valvotusti eikä se saa muodostua oppilaan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle vaaralliseksi tai raskaaksi eikä sen suorittaminen saa kestää enempää kuin kaksi tuntia.

Oppilas ei voi tehtävän suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta. Mikäli tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella, siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Tehtävän suorittaminen tulee ottaa huomioon päätettäessä perusopetuslain mukaisista kurinpidollisista toimenpiteistä.

- Rehtori tai opettaja päättää asiasta
- Ilmoitetaan huoltajille mikäli tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella. Tällöin koulukuljetus järjestetään tarvittaessa.
- Tehtävä tulee suorittaa valvotusti
- Tehtävää ei saa suorittaa oppitunnin aikana
- Saa kestää enintään kaksi tuntia
- Tehtävä ei saa olla vaarallinen eikä liian raskas

Tehtävän suorittaminen tulee ottaa huomioon päätettäessä kurinpidollisista toimenpiteistä, jolloin suoritettu tehtävä lieventää seuraamuksia.

Kasvatuskeskustelu (POL 35 a §)

Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muutoin rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti, voidaan ensisijaisena toimenpiteenä määrätä osallistumaan yhteensä enintään kaksi tuntia kestävään kasvatuskeskusteluun.

- Ensisijainen keino puuttua oppilaan häiritsevään ja epäasialliseen käyttäytymiseen.
- Käytetään kun oppilas rikkoo järjestyssääntöjä, syyllistyy vilppiin tai kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti: esimerkiksi luntaus, vääräntäminen, valehtelu, luvaton poistuminen koulun alueelta, oppitunnin häirintä, epäasiallinen kielenkäyttö, esineiden (lumipallon, kivien yms.) heittäminen toista kohti, läksyparkista lintaaminen
- Enintään kaksi tuntia, kasvatuskeskustelu voidaan järjestää kerralla tai useammassa osassa koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella
- Kasvatuskeskustelussa yksilöidään toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa ja tarvittaessa selvitetään laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä keinot koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi
- Päätöksen kasvatuskeskustelusta tekee koulun opettaja tai rehtori
- Ilmoitetaan huoltajille

- Huoltajat voivat osallistua keskusteluun, jos se katsotaan tarpeelliseksi
- Koulukuljetus järjestetään tarvittaessa

Laiminlyödyt kotitehtävät (POL 36 §)

Kotitehtävänsä laiminlyönyt oppilas voidaan määrätä työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään.

- Opettaja päättää asiasta
- Ilmoitetaan huoltajille
- Enintään tunniksi kerrallaan
- Valvonta järjestetään
- Koulukuljetus järjestetään tarvittaessa

Jälki-istunto, kurinpidollinen toimi (POL 36 §)

Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä, taikka menettelee vilpillisesti, voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi.

Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä, harjoituksia ja tehtäviä, joiden tulee olla kasvatusta, opetusta ja kehitystä tukevia, oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia. Oppilas voidaan myös velvoittaa istumaan hiljaa jälki-istunnon ajan.

Jälki-istuntoa ei voida järjestää siten, että oppilas joutuisi sen seurauksena jäämään pois opetussuunnitelman tai muun koulun toimintaa koskevan suunnitelman mukaisesta opetuksesta.

- Rehtori tai opettaja päättää asiasta
- Ennen oppilaan määräämistä jälki-istuntoon on kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys (dokumentoidaan kirjallisesti)
- Jälki-istuntopäätöksen tekijä kirjaa sen
- Ilmoitetaan huoltajille
- Jälki-istuntoa valvotaan
- Koulukuljetus järjestetään tarvittaessa
- Tarvittava oppilashuolto järjestetään (POL 36 h §)

Kirjallinen varoitus, kurinpidollinen toimi (POL 36 §)

Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä, taikka menettelee vilpillisesti, voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi tai hänelle voidaan antaa kirjallinen varoitus.

- Kirjallinen varoitus annetaan, jos rikkomus on vakava tai jos oppilaalla on useita rangaistuksia, eikä oppilas ole korjannut toimintaansa kasvatustarkasteluista ja jälki-istunnoista huolimatta
- Rehtori päättää kirjallisen varoituksen antamisesta

- Ennen kirjallisen varoituksen antamista oppilaalle on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys
- Huoltajia on kuultava
- Rehtori laatii kirjallisen päätöksen muutoksenhakuohjeineen (hallinto-oikeus)
- Tarvittava oppilashuolto järjestetään (POL 36 h §)

Määräaikainen erottaminen, kurinpidollinen toimi (POL 36 §)

Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi.

Opetuksen järjestäjän tulee järjestää opetus, joka estää määräajaksi erotetun oppilaan jäämisen jälkeen vuosiluokkansa ja opetusryhmänsä edistymisestä. Erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan (POL 36 a § 2 mom.).

Kun oppilas on käyttäytynyt niin väkivaltaisesti tai uhkaavasti, että toisen oppilaan tai koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus on kärsinyt, tai vakavasti vaarantunut, ja on olemassa ilmeinen vaara, että väkivaltainen tai uhkaava käyttäytyminen toistuu, määräaikainen erottaminen voidaan panna täytäntöön sen estämättä, ettei päätös ole lainvoimainen. Määräaikaista erottamista koskevan päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta on päätettävä samalla kun määräaikaisesta erottamisesta päätetään.

- Määräaikaisesta erottamisesta päättää opetuksen järjestäjän asianomainen monijäseninen toimielin, joka Isojoen kunnassa tarkoittaa koulutuslautakuntaa
- Päätökseen liitetään valitusosoitus alueelliseen hallinto-oikeuteen
- Oppilasta on kuultava
- Huoltajia on kuultava
- Koulun rehtori laatii kirjallisen selostuksen teosta/laiminlyönnistä ja muusta tarvittavasta selvityksestä mukaan lukien tiedot siitä, miten oppilasta ja huoltajia on kuultu
- Sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen edustuksesta käsiteltäessä oppivelvollisen lapsen koulusta erottamista koskevaa asiaa säädetään lastensuojelulain 24 §:n 2 momentissa
- Tarvittava oppilashuolto järjestetään (POL 36 h §)

Määräys poistua luokkahuoneesta tai muusta koulun tilaisuudesta (POL 36§)

Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun järjestämästä tilaisuudesta.

- Opettaja päättää oppilaan poistamisesta luokkahuoneesta
- Opettaja tai rehtori päättää oppilaan poistamisesta koulun tilaisuudesta
- Valvonta järjestetään
- Päätöksentekijä kirjaa asian
- Ilmoitetaan huoltajille

- Tarvittava oppilashuolto järjestetään (POL 36 h §)

Opetukseen osallistumisen evääminen (POL 36 §)

Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle oppilashuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen. Epäämisen aikana oppilaalle on järjestettävä 36 h §:ssä tarkoitettuna oppilashuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi oppilaalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Oppilaalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.

- Rehtori päättää asiasta
- Ilmoitetaan huoltajille
- Kirjataan
- Valvonta tulee järjestää, jos rehtori päättää, että oppilas saa opetusta koulussa osan päivää tai loppupäivän ajan, mutta ei saa osallistua opetukseen omassa ryhmässään
- Jos oppilas lähetetään jäljellä olevan koulupäivän ajaksi kotiin, valvontavastuu päättyy, kun oppilas ei enää osallistu opetukseen. Jos oppilaalla on tavallisesti koulukuljetus, se tulee järjestää myös tässä tilanteessa
- Tarvittava oppilashuolto järjestetään (POL 36 h §)

Häiritsevän ja turvallisuutta vaarantavan oppilaan poistaminen (POL 36 b §)

Rehtorilla ja opettajalla on oikeus poistaa luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta taikka koulun tilaisuudesta oppilas, joka ei noudata 36 §:n 2 momentissa tarkoitettua poistumismääräystä. Rehtorilla ja opettajalla on myös oikeus poistaa koulun alueelta oppilas, joka ei poistu saatuaan tiedon 36 §:n 3 momentissa tarkoitettua opetuksen epäämisestä.

Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.

- Rehtori ja opettaja voivat toimia yhdessä tai kumpikin erikseen
- Oppilaan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä
- Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle
- Kirjataan
- Valvonta järjestetään

- Ilmoitetaan huoltajille
- Tarvittava oppilashuolto järjestetään (POL 36 h §)

Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita (POL 36 d, f ja g §)

Rehtorilla tai koulun opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa oppilaalta perusopetuslain 29 §:n 2 momentissa tarkoitettu kielletty esine tai aine tai sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista.

Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteenkokonaisarviointi huomioon ottaen. Oikeus käyttää voimakeinoja koskee vain oppilaan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita sekä esineitä tai aineita, joita käytetään oppimisen tai opetuksen häiritsemiseen.

- Haltuunotossa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä
- Kirjataan
- Ilmoitetaan huoltajille
- Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle
- Toimenpiteillä ei saa puuttua oppilaan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi
- Esineiden ja aineiden haltuun ottamisessa ja oppilaan tarkastuksessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta
- Opettajan tai rehtorin 36 d §:n perusteella haltuun ottama häirintään käytetty esine tai aine tulee luovuttaa oppilaalle oppitunnin tai koulun tilaisuuden päättymisen jälkeen. Jos on todennäköistä, että häirintä oppitunnin jälkeen jatkuu, häirintään käytetty esine tai aine tulee luovuttaa oppilaalle viimeistään työpäivän päättyessä.
- Lain 29 §:n 2 momentissa tarkoitettut kielletyt esineet ja aineet luovutetaan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Esineet ja aineet tulee kuitenkin luovuttaa poliisille tai muulle laissa säädetylle viranomaiselle, jos oppilaalla, tämän huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla ei lain mukaan ole oikeutta pitää niitä hallussaan.
- Ennen luovuttamista esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti. Esineiden ja aineiden luovutus tulee järjestää mahdollisimman pian haltuunotosta. Haltuun otetut huumausaineet, ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat, ammukset ja kaasusumuttimet sekä räjähteet tulee luovuttaa poliisille välittömästi.
- Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa haltuunottoa koskevasta ilmoituksesta nouda esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää. Esineiden ja aineiden hävittäminen ja luovuttaminen tulee kirjata

Oikeus tarkastaa oppilaan tavarat (POL 35 e ja f §)

Koulun opettajalla ja rehtorilla on työpäivän aikana oikeus tarkastaa oppilaan mukana olevat tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen 29 §:n 2 momentissa tarkoitetun kielletyn esineen tai aineen haltuun

ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos tällaisen esineen tai aineen hallussapito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole.

- Käytetään kun on syytä olettaa, että turvallisuus vaarantuu.
- Tarkastamisoikeus koskee vaarallisia esineitä (ei esimerkiksi savukepakkauksia) ja täytyy olla ilmeistä, että oppilaalla on hallussaan kielletty esine tai aine
- Oppilaalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy
- Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta
- Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva, mahdollisuuksien mukaan oppilaan nimeämä henkilö
- Edellä säädetystä tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä.
- Toimenpiteet on toteutettava mahdollisimman turvallisesti
- Toimenpiteillä ei saa puuttua oppilaan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi
- Oppilaan tarkastuksessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta
- Oppilaan tarkastaminen ja esineiden ja aineiden haltuun ottaminen tulee kirjata
- Huoltajille ilmoitetaan

Kasvatuksen ojentamis- ja rangaistuspolku

1. Puhuttelu

2. Kasvatuskeskustelut: Ensimmäinen: rikkeen havainnut opettaja, ilmoitus kotiin, kirjaaminen Wilmaan Toinen (samankaltainen rike): rehtori, ilmoitus kotiin, kirjaaminen Wilmaan

3. Jälki-istunto: pääsääntöisesti kahden kasvatuskeskustelun jälkeen. Mikäli jälki-istuntoja kertyy oppilaalle useita, pidetään huoltajapalaveri/oppilashuoltopalaveri ja sovitaan tukitoimista.

4. Mikäli tukitoimet eivät auta, ja oppilas jatkaa järjestyssääntöjen rikkomista, voidaan antaa kirjallinen varoitus.

5. Mikäli oppilas jatkaa järjestyssääntöjen rikkomista kirjallisen varoituksen jälkeen, rehtori esittää koulutuslautakunnalle oppilaan erottamista enintään kolmeksi kuukaudeksi.

Wilma-merkinnät (nollautuvat lukukauden lopussa)

KÄYTÖSMERKINTÄ

Myöhästyminen	Kännykkä esillä (varoituksesta huolimatta)	Välituntipinnaus	Epäasiallinen kielenkäyttö (kiroilu tai vastaava)	Oppitunnin häiritseminen (varoituksesta huolimatta)
yhteensä 5 merkintää → KAKE lv:n kanssa				3 merkintää → KAKE lv:n kanssa
yhteensä 10 merkintää → KAKE KiVa-tiimiläinen + rehtori				6 merkintää → yksilöllinen oppilashuoltoryhmä (lv kutsuu) → sovitaan jatkotoimenpiteistä
yhteensä 15 merkintää → yksilöllinen oppilashuoltoryhmä (lv kutsuu) → sovitaan jatkotoimenpiteistä				Jatkuvasta tunnin häiritsemisestä myös mahdollinen seuraus jälki-istunto, kirjallinen varoitus jne.

Luvattomat poissa-olot merkitään Wilmaan ja ne on korvattava (ohjeistus: lv+opettajat yhteistyössä)

Luokasta poistamisen syy on merkitävä Wilmaan (huoltajalle tieto)

Jonkin oppiaineen läksyt tekemättä kolme kertaa jakson aikana → läksyparkki